

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα
στη Δημοτική Πινακοθήκη Λεμεσού

«Ο τόπος μας με την παλέτα των ζωγράφων»

Οδηγός Εκπαιδευτικού

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ο τόπος μας με την παλέτα των ζωγράφων» είναι το αποτέλεσμα της συνεργασίας της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης με τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Απευθύνεται στα παιδιά της Δ΄ τάξης των σχολείων της πόλης και επαρχίας Λεμεσού και διεξάγεται στη Δημοτική Πινακοθήκη Λεμεσού από τη σχολική χρονιά 2008-09. Το πρόγραμμα διαρκεί 90 λεπτά και στόχος του είναι οι μαθητές μέσα από τη μαιευτική και βιωματική προσέγγιση να γνωρίσουν και να εκτιμήσουν την πολιτιστική κληρονομιά και την καλλιτεχνική δημιουργία του τόπου μας.

Το πρόγραμμα εφαρμόζεται από Συμβούλους Εικαστικής Αγωγής και περιλαμβάνει γνωριμία των παιδιών με την πινακοθήκη, εστιάζοντας την προσοχή τους σε δύο έργα Κύπριων ζωγράφων. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει και μία ολιγόλεπτη προβολή με πληροφορίες για την πινακοθήκη και τους ζωγράφους. Στο τέλος δίνεται στα παιδιά ειδικό εκπαιδευτικό βιβλιάριο που το χρησιμοποιούν τόσο στην πινακοθήκη, αλλά και αργότερα στο σχολείο. Η συμμετοχή των παιδιών στο πρόγραμμα γίνεται με τη συνοδεία-επίβλεψη του δασκάλου τους.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα αξιολογείται και αναθεωρείται συστηματικά. Πρόσφατα έχουν γίνει τροποποιήσεις, ώστε να συνάδει με τη φιλοσοφία και το πλαίσιο αρχών των νέων Αναλυτικών Προγραμμάτων. Τη γενική επιμέλεια και εποπτεία του προγράμματος έχουν οι Επιθεωρητές Τέχνης Δημοτικής Εκπαίδευσης κ. Γενεθλής Γενεθλίου και κα Τερέζα Λαμπριανού.

Θεματική Προγράμματος

Η επιλογή του συγκεκριμένου θέματος «Ο Τόπος μας με την παλέτα των ζωγράφων» έγινε γιατί αντικατοπτρίζει το μεγαλύτερο μέρος των εκθεμάτων της πινακοθήκης που απεικονίζει την ιστορία της πόλης της Λεμεσού, καθώς και της Κύπρου γενικότερα. Επίσης, εμπίπτει στη θεματική περιοχή του νέου Αναλυτικού Προγράμματος: «*Τοπική πολιτιστική κληρονομιά*» και μπορεί να προσεγγιστεί διαθεματικά από τον/την εκπαιδευτικό.

A. Προετοιμασία στο σχολείο πριν από την επίσκεψη

Πριν από την επίσκεψη ο/η εκπαιδευτικός:

- ❖ Προετοιμάζει τα παιδιά για τη σημασία και το σκοπό της επίσκεψης. Με βάση το γενικό θέμα της ενότητας «Ο τόπος μας» (θέματα παρμένα από τη θάλασσα και την κυπριακή ύπαιθρο) συζητά με τα παιδιά και επιλέγει σχετικά κείμενα από τα σχολικά εγχειρίδια.
- ❖ Εμπλέκει τα παιδιά σε δραστηριότητες που προωθούν τη διερεύνηση, έτσι ώστε να κατανοήσουν την έννοια μουσείο/πινακοθήκη (πώς είναι, σε ποιον ανήκει) και να δώσουν απαντήσεις στα πιο κάτω ερωτήματα:
 - Πού μπορούμε να δούμε έργα τέχνης;

- Γιατί μερικά έργα εκτίθενται στην πινακοθήκη κι άλλα όχι;
 - Ποια η διαφορά ανάμεσα στα αντίγραφα/αναπαραγωγές και στα αυθεντικά έργα τέχνης;
 - Γιατί είναι σημαντικό να βλέπουμε τα πραγματικά έργα τέχνης;
 - Γιατί επισκεπτόμαστε την πινακοθήκη και τι θα κάνουμε εκεί;
 - Πώς η επίσκεψη θα συμβάλει στην ανάπτυξη της δημιουργικότητάς μας στο σχολείο και στο σπίτι;
- ❖ Προετοιμάζει τα παιδιά για το **σωστό τρόπο συμπεριφοράς** μέσα στην πινακοθήκη και τα βοηθά να συντάξουν ένα κώδικα συμπεριφοράς για την πινακοθήκη καταγράφοντας ορισμένους κανόνες όπως:
- Κινούμαι προσεκτικά στο χώρο και μιλώ χαμηλόφωνα.
 - Σέβομαι την παρουσία άλλων επισκεπτών.
 - Αγγίζω τα έργα τέχνης μόνο με τα μάτια.
 - Φροντίζω να φάω και να πιω πριν ή μετά από την επίσκεψή μου στην πινακοθήκη.
 - Διατηρώ το χώρο καθαρό.
 - Χρησιμοποιώ με προσοχή τα διάφορα αντικείμενα και υλικά όπως το μολύβι, το σβηστήρι και τα χρωματιστά μολύβια.

B. Επίσκεψη στην πινακοθήκη

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης ο/η εκπαιδευτικός:

- ❖ Οδηγεί τα παιδιά στο προαύλιο της πινακοθήκης και τα βοηθά να εξοικειωθούν με το χώρο.
- ❖ Με την είσοδο στην πινακοθήκη καθοδηγεί τα παιδιά και παραμένει κοντά τους κατά τη διάρκεια του εκπαιδευτικού προγράμματος, μεριμνώντας για την τήρηση του κώδικα συμπεριφοράς.

Γ. Μετά από την επίσκεψη

Μετά την επίσκεψη ο/η εκπαιδευτικός:

- ❖ Αξιοποιεί τις γνώσεις και εμπειρίες που αποκτήθηκαν από τα παιδιά πριν και κατά την επίσκεψη. Προκαλεί τα παιδιά να συζητήσουν το θέμα χρησιμοποιώντας τα φύλλα εργασίας, τις ζωγραφιές που έκαναν, τις αφίσες και το άλλο υλικό που χρησιμοποιήθηκε στην τάξη σε σχέση με την πινακοθήκη και τους καλλιτέχνες.
- ❖ Επαναλαμβάνει και επεκτείνει τις δημιουργικές δραστηριότητες που έγιναν στην πινακοθήκη για να μπορέσουν τα παιδιά να τις απολαύσουν ξανά, αλλά και να τις εμπεδώσουν αφού θα έχουν περισσότερο χρόνο στη διάθεσή τους.
- ❖ Αξιοποιεί διαθεματικά το πρόγραμμα σε συνεργασία με άλλους/ες εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στο τμήμα του/της για την ετοιμασία δημιουργικών εργασιών όπως έργα τέχνης, γραπτές εργασίες, κατασκευές (βλ. επιπρόσθετο υλικό στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού).
- ❖ Συγκεντρώνει τις δημιουργικές εργασίες των μαθητών του και τις παραδίδει στη Δημοτική Πινακοθήκη Λεμεσού (καθημερινά από 8:00 – 13:30) ή στις υπεύθυνες του προγράμματος. Οι εργασίες θα αποτελέσουν πολύτιμο υλικό για καλλιτεχνική εκδήλωση – έκθεση έργων τέχνης των παιδιών που προγραμματίζεται να γίνει στο τέλος της σχολικής χρονιάς.